

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. H.**, bývajúceho v L., proti žalovaným **1/ Ing. P. H.**, bývajúcemu v L., **2/ J. H.**, bývajúcemu v L. a **3/ Mgr. A. F.**, bývajúcej v B., o **zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp.zn. 5 C 18/1996, o dovolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. septembra 2009, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie **zastavuje**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Lučenec rozsudkom z 28. augusta 2008, č.k. 5 C 18/1995-331, v spojení s opravným uznesením zo 16. marca 2009, č.k. 5 C 18/1996-389 zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu J. H. a žalovaných 1/ Ing. P. H., 2/ J. H. a 3/ Mgr. A. F. k parcele registra „E“ evidovanej na mape určeného operátu č. X. o výmere X. m² ornej pôdy, k.ú. a obec L. s tým, že na základe geometrického plánu č. 5 C 18/96-a, mapový list č. X., X., X. podaného súdnym znalcom Ing. P. K., ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku, sa zapíše vlastnícke právo k novovytvoreným parcelám č. X o výmere X. m² ornej pôdy v prospech žalovanej 3/ Mgr. A. F., rod. B., nar. X., r.č. X., trvale pobytom B., občianka SR, k parcele č. X. o výmere X. m² záhrady do vlastníctva žalovaných 1/ Ing. P. H., rod. H., nar. X., r.č. X., trvale pobytom L., občan SR a žalovaného 2/ J. H., rod. H., nar. X., r.č. X., trvale pobytom L., občan SR, každému v ideálnej 1/2-ici a k parcele č. X o výmere X. m² ornej pôdy a č. X. o výmere X. m² záhrady do vlastníctva žalobcu J. H., rod. H., nar. X., r.č. X., trvale pobytom L., občan SR, k parcele registra „E“ evidovanej na mape určeného operátu č. X.

o výmere X. m² ornej pôdy do vlastníctva žalovanej 3/ Mgr. A. F. v podiele 8/10-ín a žalovaného 1/Ing. P. H. v podiele 1/10-ina a žalovaného 2/ J. H. v podiele 1/10-ina. Žalovaným v 1/, 2/ a 3/ rade uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 16.280,-- Sk v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Pri svojom rozhodovaní sa oprel o ustanovenia § 136 ods. 1 a 2, § 137 ods. 1, § 141 ods. 1 a § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka (súd omylom uvádza skratku „O.s.p.“). Parcelu, ktorá bola v podielovom spoluvlastníctve účastníkov konania, ktoré títo žiadali zrušiť a vyporiadať reálnym rozdelením parcely, rozdelil tak, aby bola zohľadnená výška spoluvlastníckych podielov, ako aj reálna možnosť obhospodarovania jednotlivých novovzniknutých parciel a možnosť každého z budúcich vlastníkov samostatne na parcelu vstupovať v rozsahu, aký zodpovedá výške jeho spoluvlastníckeho podielu. Do úvahy vzal aj reálnu hodnotu parcely vo vzťahu k možnosti jej spojenia s miestnou komunikáciou. Preto nezohľadnil námietku žalovaných 1/ a 2/ ohľadom šírky ich parcely, pretože ich spoluvlastnícky podiel zodpovedá podielu 2/10, a teda logicky šírka prístupu, a teda aj ekonomická hodnota ich pozemku nemôže byť väčšia ako zodpovedá ich reálnemu spoluvlastníckemu podielu. Súd nezohľadnil ani ich námietku týkajúcu sa oplotenia a ovocných stromov, ktoré pripadli do novovytvorenej parcely žalobcu. Ako vyplýva z pripojenej fotodokumentácie, ide o staršie, čiastočne schátralé ploty a taktiež staršie ovocné stromy. Najmä však vytvorený užívateľský stav bez súhlasu ostatných spoluvlastníkov reálnym vyčlenením z bývalého spoluvlastníctva je stavom bezprávnym, a ako taký by nemal požívať právnu ochranu. Žalovaní 1/ a 2/ žiadali reálne vyčlenenie svojej časti parcely, každý po 1/10, ale vzhľadom na vyjadrenie súdneho znalca Ing. A. N., ako aj skutočnosť, že žalovaní 1/ a 2/ žiadali reálne rozdeliť parcelu, na ktorej ku dňu rozhodovania súdu majú postavené stavby, konkrétne rodinný dom a hospodársku budovu, ktorá je naďalej v ich podielovom spoluvlastníctve, považoval súd za nelogické a nehospodárne a vzhľadom na závery znaleckých posudkov aj za nemožné reálne vyčleniť každému po 1/10, pretože by týmto postupom nemohli vzniknúť samostatne využiteľné nehnuteľnosti. Z týchto dôvodov vykonal súd zrušenie podielového spoluvlastníctva reálnou deľbou s poukazom na znalecký posudok súdneho znalca Ing. P. K., súčasťou ktorého je aj geometrický plán reálneho rozdelenia parciel č. 5 C 18/96-a, mapový list č. X., X. a X.. Parcelu, ktorá je v užívaní bývalého školského majetku Lučenec a naďalej je v areáli tohto subjektu, ponechal súd v spoluvlastníctve žalovaných 1/, 2/ a 3/, pretože parcelu nie je možné reálne rozdeliť tak, aby bola účastníkom konania, resp. niektorým z nich reálne obhospodarovateľná. Súčasne tým rešpektoval vôľu žalobcu, ktorý nechcel vlastnícky participovať na novovzniknutej parcele č.

X. o výmere X. m² a vzdal sa svojho vlastníckeho práva v prospech žalovanej 3/ Mgr. A. F. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 9. septembra 2009, sp.zn. 17 Co 163/2009, na odvolanie žalovaného 2/ rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením potvrdil, odvolacie konanie o odvolaní žalobcu a žalovaného 1/ zastavil. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Žalovanému 2/ uložil povinnosť nahradiť štátu trovy vo výške 83,69 eura. Žalobca a žalovaný 1/, ktorí tiež napadli rozsudok okresného súdu odvolaním, vzali toto v celom rozsahu späť. Súd následne konal len o odvolaní žalovaného 2/. Dospel k záveru, že okresný súd sa dôsledne spravoval ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. S poukazom na skutočnosť, že spor prebieha od roku 1996 a žalovaní 1/ a 2/ práve s ohľadom na polohu stavieb v (ich) podielovom spoluvlastníctve súhlasili s tým, aby pozemky parcelné č. X., X. a X. boli prikázané do ich podielového spoluvlastníctva, ako aj závery znalcov, že nie je možné reálnou deľbou týchto parciel zabezpečiť žalovaným 1/ a 2/ samostatný prístup ku stavbe, dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu o ponechaní parciel č. X., X. a X. v podielovom spoluvlastníctva žalovaných 1/ a 2/, je vecne správne. Žalovaným 1/ a 2/ nič nebráni, aby v budúcnosti, pokiaľ budú medzi nimi nezhody, spoločne s vlastníckymi vzťahmi k stavbám usporiadali aj vlastnícke právo k pozemkom. Nemožno od žalobcu a žalovanej v 3/ rade spravodlivo požadovať, aby pre zmenu postoja žalovaných 1/ a 2/ v tomto konaní zotrvávalo ďalšiu dobu a znášali náklady nového znaleckého dokazovania. Rovnako ako nedôvodné vyhodnotil odvolanie žalovaného 2/ v časti rozhodnutia okresného súdu, pokiaľ časť EKN parcely X. o výmere X m² prikázal do podielového spoluvlastníctva žalovaných 1/, 2/ a 3/. Táto je v užívaní Školského majetku Lučenec, a pokiaľ nemajú účastníci možnosť reálne využívať túto časť EKN parcely a nie je ku nej možný samostatný prístup pre každého z podielových spoluvlastníkov, je správne ponechať ju v ich podielovom spoluvlastníctve. O náhrade trov konania štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný 2/ a žiadal rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušiť. Namietal, že rozsudok odvolacieho súdu je voči nemu zaujatý. Rozsudok okresného súdu sa opiera o geometrický plán vypracovaný súdnym znalcom Ing. P. K., s ktorým nesúhlasí, pretože nedošlo k rozdeleniu podielového spoluvlastníctva celých parciel. Napriek tomu, že malo byť zrušené podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania, tento rozsudok naďalej ponechal v podielovom

spoluvlastníctve parcelu č. X., a to žalovaných 1/, 2/ a 3/. Nestotožnil sa s záverom súdu o nemožnosti obhospodarovania pozemku spoluvlastníkmi, pretože účastníci môžu reálne vlastniť aj parcelu v užívaní Školského majetku Lučenec. Rovnako nesúhlasí s tým, aby parcela č. X., parcela č. X., parcela č. X. boli naďalej v podielovom spoluvlastníctve žalovaného 1/ a žalovaného 2/. Namietol, že nebol súdom predvolaný na obhliadku na mieste samom, a teda nemal možnosť vzniesť svoje návrhy a námietky k vypracovaniu geometrického plánu súdnym znalcom. Žiadal, aby podielové spoluvlastníctvo bolo zrušené ku všetkým parcelám v podielovom spoluvlastníctve účastníkov. Osobitne vyslovil nesúhlas s tým, aby bol zaviazaný nahradiť žalobcovi trovy konania, nakoľko ide o zrušenie spoluvlastníctva a uvedený spor vyvolal žalobca.

Keďže podanie žalovaného 2/ nespĺňalo zákonom predpísané náležitosti (§ 241 ods. 1 O.s.p.) okresný súd ho uznesením z 13. novembra 2009, č.k. 5 C 18/1996-432 vyzval, aby svoje dovolanie doplnil tak, že uvedie, proti ktorému rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici dovolanie smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov rozhodnutie odvolacieho súdu napáda, čoho sa domáha, teda ako navrhuje v predmetnej veci rozhodnúť. Doplnené dovolanie nech doručí súdu v štyroch rovnopisoch. Pretože žalovaný 2/ nie je osobou s právnickým vzdelaním a spolu s podaným dovolaním nepredložil súdu písomné plnomocenstvo udelené advokátovi pre dovolacie konanie, okresný súd ho vyzval na jeho doloženie. Súčasne ho poučil o následkoch nedoplnenia dovolania v lehote 10 dní. Následne ho uznesením z 12. januára 2010, č.k. 5 C 18/1996-441, opätovne vyzval na doplnenie dovolania v zmysle uznesenia z 13. novembra 2009, č.k. 5 C 18/1996-432, s tým, že ho navyše poučil o možnosti požiadať súd o ustanovenie zástupcu z radov advokátov podľa § 30 ods. 1 O.s.p. Žalovaný 2/ ani na jednu z výziev okresného súdu nereagoval, svoje dovolanie v naznačenom smere nedoplnil, nepredložil súdu písomné plnomocenstvo preukazujúce zastúpenie advokátom v dovolacom konaní a ani nepožiadal súd o jeho ustanovenie podľa § 30 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 2 ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia, pritom môže spravidla pokračovať v konaní, ale nesmie vydať

rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p. dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Účelom povinného zastúpenia v dovolacom konaní (§ 241 ods. 1 O.s.p.) je zaistenie ochrany práv a právom chránených záujmov účastníka konania, ktorý sa domáha preskúmania zákonnosti právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu. Preskúmanie zákonnosti a správnosti rozhodnutia v dovolacom konaní spočíva najmä v zisťovaní, či v predchádzajúcom konaní na odvolacom súde, ale i na súde prvého stupňa, nedošlo v konaní k procesným vadám, ktoré mali, alebo mohli mať vplyv na správnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia. Keďže konanie o dovolaní sa riadi prísnyimi procesnými pravidlami a dovolací súd je s výnimkou väd podľa § 237 O.s.p. viazaný rozsahom a dôvodmi dovolania, je dôležité, aby toto podanie vypracovala osoba znalá práva, a to vrátane právnych predpisov upravujúcich súdne konanie z procesného hľadiska. Táto zákonná požiadavka je kogentnej povahy a nepripúšťa žiadne výnimky.

Skutočnosť, že dovolateľ - fyzická osoba, ktorá sama nemá právnické vzdelanie, nie je zastúpená advokátom, je odstrániteľným nedostatkom podmienky dovolacieho konania. K jeho zhojeniu dochádza tým, že si dovolateľ dodatočne zvolí kvalifikovaného zástupcu pre dovolacie konanie a doloží súdu jeho písomné plnomocenstvo. Rovnako tak môže dovolateľ podľa § 30 O.s.p. požiadať súd o jeho ustanovenie. Ak tak neurobí, respektíve ak účastníkovi súd na jeho žiadosť neustanoví zástupcu z radov advokátov a účastník ani po dodatočnej výzve nepreukáže zastúpenie advokátom predložením písomného plnomocenstva, súd konanie o jeho dovolaní zastaví z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania (§ 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.).

Dovolateľ v prejednávanej veci nepreukázal, že má právnické vzdelanie a jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov súd nevyhoviel. Napriek poučeniu, že v dovolacom konaní musí byť zastúpený advokátom a o možnosti požiadať súd o jeho ustanovenie podľa § 30 ods. 1 O.s.p., dovolateľ nepreukázal splnenie podmienky povinného právneho zastúpenia a do súdneho spisu plnomocenstvo udelené advokátovi nezaložil a ani nepožiadal o jeho ustanovenie súdom.

Keďže neodstránil nedostatok podmienky obligatórneho zastúpenia a pre túto vadu nemohol súd ďalej vo veci konať, Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní žalobcu podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. a § 241 ods. 1 O.s.p. zastavil. V zmysle právnej úpravy dovolacieho konania sa nemohol zaoberať vecnou správnosťou napadnutých rozhodnutí.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 a § 243c O.s.p.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2010

JUDr. Martin Vladík, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská